

Teaching Guide			
Identifying Data			2017/18
Subject (*)	Techniques for saving and efficient use of energy in buildings: energy refurbishment	Code	670526025
Study programme	Mestrado Universitario en Edificación Sostible (Plan 2017)		
Descriptors			
Cycle	Period	Year	Type
Official Master's Degree	2nd four-month period	First	Optativa
Language	Spanish/Galician		
Teaching method	Face-to-face		
Prerequisites			
Department	Enxeñaría Civil		
Coordinador	Alvarez Diaz, Jose Antonio	E-mail	jose.antonio.alvarezd@udc.es
Lecturers	Alvarez Diaz, Jose Antonio Gonzalez Fonteboa, Belen Pérez Ordóñez, Juan Luis Seara Paz, Gumerinda	E-mail	jose.antonio.alvarezd@udc.es belen.gonzalez.fonteboa@udc.es juan.luis.perez@udc.es gumersinda.spaz@udc.es
Web			
General description			

Study programme competences	
Code	Study programme competences
A54	CE54 Coñecer e aplicar a casos prácticos, os fundamentos, recursos, tecnoloxías, ferramentas de apoio (diagnose e informáticas), normativa sobre técnicas de aforro de enerxía do edificio e o catálogo de melloras, así como a metodoloxía construtiva e de montaxe más adecuadas para implementalas.
B3	CB03 Ser capaces de integrar coñecementos e enfrentarse á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.
B4	CB04 Saber comunicar conclusións ? e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan? a públicos especializados e non especializados dun modo claro e sen ambigüidades.
B5	CB05 Posuír as habilidades de aprendizaxe que permitan continuar estudiando dun modo que haberá de ser en gran medida autodirigido ou autónomo.
B6	CG01 Capacidade de análise e síntese.
B7	CG02 Capacidade de organización e planificación.
B8	CG03 Coñecementos informáticos relativos ao ámbito do programa formativo.
B9	CG04 Capacidade de xestión da información.
B10	CG05 Resolución de problemas.
B11	CG06 Toma de decisións.
B12	CG07 Traballo en equipo.
B14	CG09 Razoamento crítico.
B16	CG11 Aprendizaxe autónoma.
B21	CG16 Motivación pola calidade.
B22	CG17 Sensibilidade cara a temas ambientais.
B23	CG18 Orientación a resultados.
B24	CG19 Orientación ao cliente.
C1	CT01 Expresarse correctamente, tanto de forma oral como escrita, nas lingua s oficiais da comunidade autónoma.
C3	CT03 Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.
C4	CT04 Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.

C6	CT06 Valorar críticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrentarse.
C7	CT07 Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.

Learning outcomes	Learning outcomes		
	Study programme competences		
Coñecer e implantar as solucións tecnolóxicas máis axeitadas para a rehabilitación enerxética das envolventes	AC54	BC3 BC4 BC5 BC6 BC7 BC8 BC9 BC10 BC11 BC12 BC14 BC16 BC21 BC22 BC23 BC24	CC1 CC3 CC4 CC6 CC7
Coñecer e implantar solucións tecnolóxicas para mellorar o rendemento das instalacións térmicas e de iluminación.	AC54	BC3 BC4 BC5 BC6 BC7 BC8 BC9 BC10 BC11 BC12 BC14 BC16 BC21 BC22 BC23 BC24	CC1 CC3 CC4 CC6 CC7

Coñecer e aplicar a metodoloxía mais adecuada para realizar unha auditoría enerxética e ambiental do edificio	AC54 BC3 BC4 BC5 BC6 BC7 BC8 BC9 BC10 BC11 BC12 BC14 BC16 BC21 BC22 BC23 BC24
---	---

Contents	
Topic	Sub-topic
Introdución á xestión enerxética e ambiental nos edificios	Situación actual do sector da edificación Análise da demanda de enerxía en España Análise da demanda de enerxía en Galicia Aspectos básicos da xestión enerxética
Diagnosis energética: Causas del comportamiento ineficiente del edificio	Análisis de los datos obtenidos en la auditoría Determinación de las posibles causas del comportamiento ineficiente Organización y preparación de los datos
Rehabilitación enerxética: Técnicas de intervención na envolvente	Catálogo de materiais e solucións construtivas recomendadas. Pontes térmicas, control de condensacións e estanquidade do aire Recálculo da demanda enerxética en función da solución adoptada Efectos sobre a demanda enerxética da rehabilitación térmica da envolvente
Rehabilitación enerxética: Técnicas de intervención en sistemas térmicos	Mellora do rendemento Substitución de equipos obsoletos Técnicas de ventilación con recuperación de enerxía e climatización pasiva Novas tecnoloxías dispoñibles para os sistemas de producción de calor
Rehabiliatación enerxética: Técnicas de intervención en sistemas eléctricos	Mellora do rendemento lumínico Mellora do rendemento eléctrico Solucións tecnoloxicas dispoñibles para o uso eficiente da enerxía eléctrica
Técnicas de uso eficiente da enerxía: Sistemas de regulación e control centralizados	Domótica Sistemas de regulación e control enerxético Medidas de seguimento do comportamento do edificio na súa vida útil.

Planning				
Methodologies / tests	Competencies	Ordinary class hours	Student?s personal work hours	Total hours
Guest lecture / keynote speech	A54 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B10 B11 B12 B14 B16 B21 B22 B23 B24 C1 C3 C4 C6 C7	12	12	24

Case study	A54 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B10 B11 B12 B14 B16 B21 B22 B23 B24 C1 C3 C4 C6 C7	6	6	12
Supervised projects	A54 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B10 B11 B12 B14 B16 B21 B22 B23 B24 C1 C3 C4 C6 C7	12	12	24
Short answer questions	A54 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B10 B11 B14 B21 B22 B23 C1 C3 C4 C6	1	5	6
Objective test	A54 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B10 B11 B12 B14 B16 B21 B22 B23 B24 C1 C3 C4 C6 C7	3	0	3
Personalized attention		6	0	6

(*)The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Methodologies	
Methodologies	Description
Guest lecture / keynote speech	O profesor organizará a sesión en tres fases, a primeira introduutoria á materia que se pretende impartir, a segunda expositiva na que se detallan as tecnologías e solucións utilizadas na rehabilitación térmica dos inmobles, a última na que se resume o exposto establecendo un intercambio de opinión cos alumnos.
Case study	Durante o curso analizaranse casos prácticos que resultan da aplicación das técnicas de intervención expostas durante as sesións maxistrais.
Supervised projects	Durante o curso o alumno terá que realizar traballos individuais (máximo 4) e un traballo en grupo (en grupos non superiores a 4 alumnos). Avalíase o contido, a presentación e os resultados obtidos polo alumno en cásolle práctico proposto polo profesor.
Short answer questions	Consiste nun exame composto por preguntas de resposta breve ou tipo test (entre 10 e 20) na que se evalúa o nivel de coñecemento da materia exposta nas sesións maxistrais.
Objective test	O alumno terá que resolver un caso práctico similar aos propostos nos traballos individuais realizados durante o curso.

Personalized attention	
Methodologies	Description
Supervised projects	Durante a realización dos traballos individuais, o profesor asistirá ao alumno naqueles aspectos nos que se precise asistencia para a resolución dos mesmos.

Assessment			
Methodologies	Competencies	Description	Qualification
Objective test	A54 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B10 B11 B12 B14 B16 B21 B22 B23 B24 C1 C3 C4 C6 C7	O alumno terá que resolver un caso práctico similar aos propostos nos traballos individuais realizados durante o curso. Duración estimada 2 horas.	30

Short answer questions	A54 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B10 B11 B14 B21 B22 B23 C1 C3 C4 C6	Realizarase un proba con preguntas tipo test ou de resposta breve, constará de 10 a 20 preguntas e unha duración máxima de 45 min. Nota mínima esixida un 4	40
Supervised projects	A54 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B10 B11 B12 B14 B16 B21 B22 B23 B24 C1 C3 C4 C6 C7	Realizaranse un máximo de 2 traballos individuais e un en grupo.	30

Assessment comments

Proba obxectiva:

- Examen teórico: consta dunha parte teórica na que se propoñen de 10 a 20 preguntas tipo test ou de respuesta breve.
- Examen práctico: a parte práctica será un ejercicio similar aos traballos individuais desenvolvidos durante o curso.

Asistencia a clase: es obligatoria, solo se permiten dos faltas de asistencia durante el cuatrimestre (a partir de la segunda falta a sesiones prácticas, el alumno pierde el derecho a ser evaluado por curso)

A nota final se calcula según a fórmula:

$$N = 30\% \text{ TI} + 70\% \text{ PO} \quad (40\% \text{ teoría} + 30\% \text{ práctica})$$

TI: Nota media dos traballos individuais.

PO: Nota media ponderada da proba obxectiva (40% T + 30% P).

Para aquellos alumnos que no hayan presentado trabajos por curso, la nota será la nota media de las dos partes del examen final, que estará compuesto de una teórica 40% y de una práctica 60% (calificación máxima de la asignatura para estos casos: 6,9).

Sources of information

Basic	<ul style="list-style-type: none">- IDAE (). Guía Práctica de la energía. Consumo eficiente y responsable. Madrid- Jordi Autonell, Josep Balcells, Joan Brossa y Francesc Fornieles (). EFICIENCIA EN EL USO DE LA ENERGÍA ELÉCTRICA. AMV ediciones- Morón Bécquer, Pedro (). La directiva europea sobre eficiencia energética de los edificios: impacto sobre la actividad inmobiliaria. Diaz de Santos- Richartz, Clemens (). Energy-efficiency upgrades: principles, details, examples. Diaz de Santos
Complementary	

Recommendations

Subjects that it is recommended to have taken before

Systems and installations based on renewable energy and microgeneration/670526011

Subjects that are recommended to be taken simultaneously

Energy audit and evaluation of efficiency in building II: large tertiary use/670526024

Energy audit and evaluation of efficiency in building I: residential and small tertiary uses/670526023

Subjects that continue the syllabus

Other comments

(*)The teaching guide is the document in which the URV publishes the information about all its courses. It is a public document and cannot be modified. Only in exceptional cases can it be revised by the competent agent or duly revised so that it is in line with current legislation.